

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРЖАВНЕ ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»

Викладач: *Коваль Алла Анатоліївна,*

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри конституційного та адміністративного права
і процесу

Очікувані результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни студент

1. Знати:

1.1. Основні теоретичні поняття конституційного права, його об'єкт, предмет та систему.

1.2. Процес виникнення, становлення та основні тенденції розвитку державного (конституційного) права зарубіжних країн.

1.3. Основи правового статусу особи, засади побудови й функціонування державних органів влади, органів місцевого самоврядування.

1.4. Конституційні основи суспільного ладу окремих зарубіжних країн.

1.5. Систему та характеристику джерел конституційного права сучасних держав.

1.6. Роль та значення конкретних інститутів конституційного права в різних країнах.

1.7. Перспективи розвитку науки конституційного права та його основних інститутів.

2. Вміти:

2.1. Застосовувати отримані теоретичні знання, світовий досвід на практиці.

2.2. Аналізувати та оцінювати ситуацію, що склалась в тій чи іншій країні з точки зору дотримання конституційних норм.

2.3. Застосовувати надані можливості для захисту конституційних прав і свобод особи.

2.4. Орієнтуватися у відповідному нормативному матеріалі.

2.5. Аналізувати процеси і зміст вітчизняної законотворчості з огляду на досвід інших держав.

Навчальна дисципліна викладається на 4 курсі. **Обсяг:** 4 кредити ECTS (120 год.), 34 години лекцій, 34 години семінари, 52 години - самостійна робота.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Державне право зарубіжних країн» є: опанування здобувачами вищої освіти знань про особливості світового досвіду конституціоналізму, що забезпечує компаративний аналіз конституційно-правових інститутів зарубіжних країн; вивчення основних теоретичних положень науки зарубіжного державного (конституційного) права, базових інститутів

державного (конституційного) права зарубіжних країн, загальнотеоретичних та загальноправових проблем (громадянство, правове положення особи в зарубіжних країнах, форма державного устрою, форма державного правління, політичний режим, політичні партії і партійні системи, виборче право і виборчі системи зарубіжних країн, парламентаризм, інститут глави держави, судова влада, теорія і практика місцевого управління та самоврядування тощо), а також сучасних проблем національного конституційного права окремих країн; сприяння всебічному розумінню та осмисленню конституцій провідних держав світу.

Завдання даної навчальної дисципліни включає підвищення загальної культури студентів, поглиблення теоретичних знань про моделі правового регулювання статусу особистості, про конституційні принципи економічної, політичної, та соціальної систем суспільства, про основи його духовного життя, про різні форми правління, територіально-політичного устрою держави, системі державних органів і органів місцевого самоврядування, вивчення конституційно-правових інститутів і методів конституційного регулювання, їх позитивних та негативних сторін.

Передумови вивчення дисципліни: вивчення навчальної дисципліни «Державне право зарубіжних країн» відбувається на ґрунті знань, раніше отриманих студентом під час засвоєння матеріалів навчальних дисциплін, а саме «Конституційного права України», «Теорії держави та права», «Історії держави та права України», «Філософії».

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
4. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.
5. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
6. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
7. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.
3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

7. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Поняття, система і джерела державного права зарубіжних країн.

Тема 2. Конституції зарубіжних країн

Тема 3. Конституційно-правовий статус людини і громадянина

Тема 4. Вибори і референдум у зарубіжних країнах

Тема 5. Політичні режими сучасності

Тема 6. Форми правління у зарубіжних країнах

Тема 7. Політико-територіальний устрій у зарубіжних країнах

Тема 8. Парламенти зарубіжних країн

Тема 9. Уряди та органи виконавчої влади у зарубіжних країнах

Тема 10. Глава держави системі державної влади

Тема 11. Судова влада у зарубіжних країнах

Тема 12. Конституційний контроль у зарубіжних країнах

Тема 13. Місцеве самоврядування

Тема 14. Конституційне право Європейського Союзу

Тема 15 Конституційне право країн Європи

Тема 16. Конституційне право Сполучених Штатів Америки

Семестровий контроль: залік

Оцінювання:

За семестр: 70 балів.

За залік: 30 балів.

Види робіт:

Активність на групових (семінарських) заняттях – 50 балів (5*10 б.)

Індивідуальні завдання (презентація, наукова доповідь – 10 балів (2*5 б.)

Наукова робота – (тези, стаття) – 10 б.

Технічне забезпечення:

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер).

Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi.

Система електронного навчання Moodle 3.9.

Політика щодо дедлайнів:

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності:

Передбачає самостійне виконання індивідуальних, творчих робіт та завдань, що виносяться на семінарське заняття.

Списування під час заліку (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено. У разі виявлення плагіату або списування роботи не зараховуються.

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання практичних завдань: встановлення правового змісту наведених в умовах задачі фактичних обставин; формулювання власної конституційно-правової оцінки у відповідній формі; обґрунтування здійсненої правової оцінки; активність та результативність роботи; логічність та послідовність розв'язування практичних завдань.

Критерії оцінювання наукової доповіді: вступ, у якому визначено актуальність запропонованої проблеми; основна частина, в якій стисло розкривається наукова ідея автора, її теоретичне та практичне обґрунтування та авторське бачення проблеми; висновки та рекомендації щодо подальшого вирішення проблеми; системність і лаконічність викладення матеріалу, уміння вести наукову дискусію; цілісність і логічність представленого матеріалу.

Критерії оцінювання презентації: наявність візуального супроводу слайдами (відео- та аудіо файлами за бажанням студентів); дотримання обмежень часу; якість усної доповіді; висвітлення всіх поставлених завдань; оригінальність ідеї.

Критерії оцінювання тез доповіді (статті): відповідність встановленим вимогам щодо структури, обсягу, змісту, ступінь розкриття предмету дослідження, наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми, обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел, стильова єдність тексту, оформлення використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015.